AL/2021(2022)/45/S-I

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2021(2022)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය I
பௌத்த நாகரிகம் I
Buddhist Civilization I

45 S I

පැය දෙකයි
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

උපදෙස්:

- ※ **සියලු ම** ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- ※ පිළිතුරු පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ **විභාග අංකය** ලියන්න.
- ※ පිළිතුරු පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
- ※ **1** සිට **50** තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් **නිවැරදි** හෝ **ඉතාමත් ගැළපෙන** පිළිතුර තෝරාගෙන එය **පිළිතුරු පත්‍රයේ දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (X) යොදා දක්වන්න.**

1. 'ආශ්‍රමධර්ම' පිළිබඳ බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීමට අනුව බ්‍රහ්මචාරී ආශ්‍රම අවධියෙහිදී විවිධ ශිල්ප ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනය කළ යුතු වන්නේ,

(1) බ්‍රාහ්මණයන් විසින් පමණි.
(2) ක්ෂත්‍රියයන් විසින් පමණි.
(3) බ්‍රාහ්මණයන් හා ක්ෂත්‍රියයන් විසින් පමණි.
(4) බ්‍රාහ්මණයන් හා වෛශ්‍යයන් විසින් පමණි.
(5) බ්‍රාහ්මණයන්, ක්ෂත්‍රියයන් හා වෛශ්‍යයන් විසින් පමණි.

2. බ්‍රාහ්මණ සමයාගත ආපද්ධර්ම හා සම්බන්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A - බ්‍රාහ්මණයාට ක්ෂත්‍රියයාගේ කටයුතුවල නිරත විය හැකි ය.
B - බ්‍රාහ්මණයාට වෛශ්‍යයාගේ කටයුතුවල නිරත විය හැකි ය.
C - ක්ෂත්‍රියයාට වෛශ්‍යයාගේ කටයුතුවල නිරත විය හැකි ය.
D - වෛශ්‍යයාට ක්ෂත්‍රියයාගේ කටයුතුවල නිරත විය හැකි ය.
E - ශුද්‍රයාට වෛශ්‍යයාගේ කටයුතුවල නිරත විය හැකි ය.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් **සාවද්‍ය** ප්‍රකාශ දෙක වන්නේ,

(1) A සහ B ය. (2) B සහ C ය. (3) B සහ E ය. (4) C සහ D ය. (5) D සහ E ය.

3. සත්ත්වයාගේ කෙලෙසීමට හෝ විශුද්ධියට හේතුවක් ප්‍රත්‍යයක් නැතැයි ඉගැන්වූ බුද්ධකාලීන ශාස්තෘවරයා කවුරුන් ද?

(1) අජිත කේසකම්බලී (2) මක්ඛලී ගෝසාල (3) පූරණ කස්සප
(4) පකුධ කච්චායන (5) සංජය බෙල්ලට්ඨිපුත්ත

4. බුද්ධකාලීන භාරතීය ශ්‍රමණ සමාජය සම්බන්ධයෙන් වන **සාවද්‍ය** ප්‍රකාශය තෝරන්න.

(1) ඥාන මාර්ගය පිළිගනී. (2) කර්ම මාර්ගය ප්‍රතික්ෂේප කරයි.
(3) චින්තන නිදහස අගය කරයි. (4) අගාරික ප්‍රතිපදාව අනුමත කරයි.
(5) අන්තගාමී තාපස චර්යා පිළිගනී.

5. ක්‍රි.පූ. හයවන සියවසේ භාරත දේශයේ නගර නිර්මාණයට හා නාගරීකරණයට බල පෑ ප්‍රමුඛතම සාධකය ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,

(1) සිටුවර පන්තියක් බිහි වීමයි.
(2) යුද ගැටුම් ඉහළ යාමයි.
(3) කෘෂි නිෂ්පාදන වර්ධනය වීමයි.
(4) ජනගහනය වැඩි වීමයි.
(5) ජනතාව සුඛෝපභෝගිත්වයට නැඹුරු වීමයි.

[දෙවැනි පිටුව බලන්න

6. මහා කච්චායන මහරහතන් වහන්සේගෙන් ධර්මය අසා තෙරුවන් සරණ ගිය චණ්ඩපජ්ජෝත රජතුමා බුද්ධකාලීන .... රාජ්‍යයේ පාලකයා විය.

(1) වත්ස (2) කාසි (3) අවන්ති (4) මත්ස්‍ය (5) කුරු

7. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ නව අරහාදී බුදුගුණ අතර 'විජ්ජාචරණ සම්පන්න' ගුණය ලෙස හැඳින්වෙන්නේ,

(1) ත්‍රිවිද්‍යා ඥාන හා පසළොස් චරණධර්මයන්ගෙන් යුක්තවීම ය.
(2) චතුර් වෛශාරද්‍ය ඥාන හා පසළොස් චරණධර්මයන්ගෙන් යුක්තවීම ය.
(3) පංච අභිඥා හා පසළොස් චරණධර්මයන්ගෙන් යුක්තවීම ය.
(4) ෂඩ් අභිඥා හා පසළොස් චරණධර්මයන්ගෙන් යුක්තවීම ය.
(5) අෂ්ට විද්‍යා හා පසළොස් චරණධර්මයන්ගෙන් යුක්තවීම ය.

8. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ 'පද්මාකාර ජීවිතය' පැහැදිලි කෙරෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,

(1) මහා කරුණා සමාපත්තියෙන් ලෝකය දෙස බැලීමයි.
(2) කෙලෙස්වලින් ආතුර වූවන් අතර අනාතුරව, නොකිලිටිව වාසය කිරීමයි.
(3) සිවු කුලයටම අයත් ශ්‍රාවකයන් සංඝ සමාජයට ඇතුළත් කර ගැනීමයි.
(4) වරින් වර අන්‍ය තීර්ථක ආරාමවලට වැඩමවා ධර්ම දේශනා කිරීමයි.
(5) අන්‍ය ආගමිකයන් හා දාර්ශනිකයන් සමග සුහදශීලීව කටයුතු කිරීමයි.

9. බෙදුයෙන් දහම් කඳ
බජනය කෙළෙන් ගුණකඳ
බග දහමින් සසඳ
....

යනාදී පද්‍යයෙන් විස්තර වන බුදුගුණය කුමක් ද?

(1) සුගත (2) ලෝකවිදූ (3) අරහං (4) බුද්ධ (5) භගවා

10. විවිධ ආගමික මතවාදවල වහලුන් වී සිටි භාරතීය ජනතාවගේ ආත්ම ශක්තිය හා ස්වාමිත්වය තහවුරු කිරීමෙහිලා උත්තේජනයක් ඇති කිරීමට සමත් වූ බුද්ධ දේශනාවක් වන්නේ,

(1) 'තමන් කළ සියලු කර්මවල විපාක තමන්ම විඳිය යුතු ය' යන්නයි.
(2) 'විමුක්තිය ලබා ගැනීම හෝ නො ගැනීම තම තමන්ගේ පෞද්ගලික වගකීමකි' යන්නයි.
(3) 'අරිඅටඟිමග හැර වෙනත් නිවන් මගක් නැත' යන්නයි.
(4) 'උසස් කළ හැකි මනසක් ඇති එකම සත්ත්වයා මනුෂ්‍යයාය' යන්නයි.
(5) 'බුදුවරුන්ගේ පහළවීම ලොවට සුව එළවයි' යන්නයි.

11. අග්‍ර බුද්ධෝපස්ථායක ආනන්ද හිමියන් වෙත පැවරුණු වගකීමක් **නො වූයේ,**

(1) ආනන්ද හිමියන් විසින් කරනු ලබන ආරාධනා බුදුරජාණන් වහන්සේ පිළිගත යුතු වීමයි.
(2) ජේතවනාරාමයට පැමිණෙන ආගන්තුක සංඝයාට අවශ්‍ය සිවුපස ලබාදීමට සංවිධානය කිරීමයි.
(3) බැහැරින් පැමිණෙන කවරෙකු හෝ කැමති ඕනෑම වේලාවක බුදුරජාණන් වහන්සේ මුණ ගැස්සවීමට අවසර තිබීමයි.
(4) සැකයක් මතු වූ කෙණෙහිම බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් එය විමසීමට අවසර තිබීමයි.
(5) අනභිමුඛයේදී බුදුරදුන් දෙසූ ධර්මය නැවත වරක් දේශනා කරවා අසා දරා ගැනීමයි.

12. මහා ප්‍රජාපතී ගෝතමිය හා සම්බන්ධ **සාවද්‍ය** ප්‍රකාශය කුමක් ද?

(1) චිරරාත්‍රඥ භික්ෂුණීන් අතර අග්‍ර වීම
(2) විශාලා මහනුවර කූටාගාර ශාලාවේදී පැවිදි උපසම්පදාව ලැබීම
(3) කපිලවස්තුවේ නිග්‍රෝධාරාමය ඉදි කිරීමේ ප්‍රධාන දායිකාව වීම
(4) ගෞතම බුද්ධ ශාසනයේ ප්‍රථම උපසපන් භික්ෂුණිය වීම
(5) විශාලා මහනුවර භික්ෂුණී ආරාමයේදී සෘද්ධි ප්‍රාතිහාර්ය පා පිරිනිවන් පෑම

13. පුද්ගල ශක්තිය තහවුරු කිරීමට ධර්මයේ භාවිත **නො කෙරෙන** යෙදුම කුමක් ද?

(1) විඤ්ඤාණ ධාතු (2) ආරම්භ ධාතු (3) නික්කම ධාතු
(4) පරක්කම ධාතු (5) උපක්කම ධාතු

[තුන්වැනි පිටුව බලන්න

14. රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වලට අදාළ ප්‍රකාශ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A - මහාජන සම්මතයෙන් තෝරාගත් බැවින්, රජු 'මහා සම්මත' නම් වේ.

B - කෙත් වතුවලට අධිපති බැවින්, රජු 'ඛත්තිය' නම් වේ.

C - දැහැමිව ජනයා රංජනය කරන බැවින්, පාලකයා 'රාජා' යනුවෙන් හැඳින්වේ.

D - වැරදිකරුවන්ට දඬුවම් දීම පාලකයාගේ ප්‍රධාන වගකීමක් වේ.

E - රජයට බදු ගෙවීම ජනතාවගේ යුතුකමක් වේ.

දීඝ නිකායේ අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රයේ සඳහන් රාජ්‍යයේ ප්‍රභවය පිළිබඳ විස්තරයට අනුව ඉහත ප්‍රකාශවලින් නිවැරදි වන්නේ,

(1) A පමණි.
(2) A සහ B පමණි.
(3) A, B සහ C පමණි.
(4) A, B, C සහ D පමණි.
(5) A, B, C, D සහ E යන සියල්ල ම ය.

15. පහත සඳහන් කරුණු අතුරෙන් සප්ත අපරිහානීය ධර්මවලට අයත් **නො වන** ප්‍රකාශ දෙක ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

A - දිළින්දන්ට ධනය උපයා ගැනීමට හැකි අවස්ථා වැඩි දියුණු කළ යුතු ය.

B - රටේ අපරාධ මර්දනය කොට නීතිය හා සාමය ස්ථාපනය කළ යුතු ය.

C - විවාහක අවිවාහක කාන්තාවන් ආරක්ෂා කළ යුතු ය.

D - වැඩිහිටියන්ට ගෞරව දක්වා ඔවුන්ගේ අවවාද අනුශාසනා ලබාගත යුතු ය.

E - රටේ පෞරාණික-වැදගත් පූජනීය ස්ථාන ආරක්ෂා කොට නඩත්තු කළ යුතු ය.

(1) A සහ B (2) A සහ C (3) A සහ D (4) A සහ E (5) B සහ C

16. බුදුදහමේ උගන්වන ශ්‍රද්ධාව පිළිබඳව **නො ගැළපෙන** අදහස ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

(1) අමූලිකා ශ්‍රද්ධාව හා ආකාරවතී ශ්‍රද්ධාව යනුවෙන් ශ්‍රද්ධාව දෙයාකාර වේ.
(2) අමූලිකා ශ්‍රද්ධාව විශ්වාසය, භක්තිය, ඇදහීම වැනි මනෝභාවයන් හා සම වේ.
(3) බුද්ධාදී රත්නත්‍රයේ ගුණ දැක, දැන අවබෝධය මත ඇති කරගන්නා පැහැදීම ආකාරවතී ශ්‍රද්ධාව නම් වේ.
(4) ආකාරවතී ශ්‍රද්ධාව මෙන්ම අමූලිකා ශ්‍රද්ධාව ද බුදුසමය අගය කරයි.
(5) ශ්‍රද්ධාව, බෞද්ධ පිළිවෙත අනුගමනය කිරීමට හා ප්‍රඥා ප්‍රතිලාභයට මෙහෙය වන මනෝභාවයකි.

17. දස අකුසල්වල දැක්වෙන කායික හා වාචසික අකුසලය බැගින් ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?

(1) ප්‍රාණඝාතය සහ අදත්තාදානය
(2) කාම මිථ්‍යාචාරය සහ මුසාවාදය
(3) කේලාම් කීම සහ පරුෂ වචන කීම
(4) හිස්වචන කීම සහ අභිධ්‍යාව
(5) ව්‍යාපාදය සහ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය

18. පහත දැක්වෙන්නේ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල එන ප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශ කිහිපයකි.

A - රාග-ද්වේශ-මෝහ සහගත ක්‍රියා අසාධු පාප ක්‍රියා ලෙස කාලාම සූත්‍රය පැහැදිලි කරයි.

B - අත්තූපනායික ධර්ම පර්යායට අනුව හොඳ නරක නිශ්චය කළ හැකි ය.

C - කැඩපතකින් තමාම තම සිරුර නිරීක්ෂණය කරන්නා සේ තම කායික, වාචසික හා මානසික ක්‍රියා ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කළ යුතු ය.

D - යම් ක්‍රියාවක් කොට පසුතැවිල්ලට පත්වේ ද කඳුළු පිරි දෙනෙතින් විපාක විඳීමට සිදුවේ ද එවැනි පාප ක්‍රියා නොකළ යුතු ය.

E - නිරෝගී සුවය පරම ලාභය ද සතුට පරම ධනය ද විශ්වාසවන්තයා පරම නෑයා ද වේ.

ඉහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් හොඳ නරක විනිශ්චයෙහිලා භාවිත කළ හැකි නිර්ණායක ලෙස සැලකිය හැක්කේ,

(1) A සහ B පමණි.
(2) A සහ C පමණි.
(3) A සහ D පමණි.
(4) A, B, C සහ D පමණි.
(5) A, B, C, D සහ E යන සියල්ල ම ය.

19. පංචසීල ප්‍රතිපදාවට අනුව පුද්ගලයාගේ ජීවත්වීමේ අයිතිය හා දැහැමිව උපයන ලද සම්පත් තමන් සතුව තබා ගැනීමේ අයිතිය තහවුරු කරන ශික්ෂා පද දෙක වන්නේ,

(1) ප්‍රාණ ඝාතයෙන් හා අදත්තාදානයෙන් වැළකීමයි.
(2) ප්‍රාණ ඝාතයෙන් හා කාම මිථ්‍යාචාරයෙන් වැළකීමයි.
(3) ප්‍රාණ ඝාතයෙන් හා මුසාවාදයෙන් වැළකීමයි.
(4) ප්‍රාණ ඝාතයෙන් හා සුරාවෙන් වැළකීමයි.
(5) අදත්තාදානයෙන් හා කාම මිථ්‍යාචාරයෙන් වැළකීමයි.

20. සෞන්දර්ය රසාස්වාදය බුදුසමයට අනුචිත නො වූවකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙන්ම වීතරාගී උතුමන් ද නිරාමිස සෞන්දර්ය රසාස්වාදය කළ බව බෞද්ධ මූලාශ්‍රයවල දක්නට ලැබේ. බෞද්ධ විග්‍රහයට අනුව සෞන්දර්ය රසාස්වාදයේ පදනම ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,

(1) සුඛාස්වාදයයි.
(2) ප්‍රසාදය සහ නිර්වේදයයි.
(3) ශ්‍රද්ධාව ජනිත කරවීමයි.
(4) ත්‍රිලක්ෂණය මෙනෙහි කිරීමයි.
(5) කර්මඵල විශ්වාසයයි.

21. ශ්‍රමය හා ධනය අතර සම්බන්ධය වඩාත් පැහැදිලිව අවධාරණය කොට ඇති සූත්‍රයක් වන්නේ,

(1) සිගාලෝවාද සූත්‍රයයි.
(2) පත්තකම්ම සූත්‍රයයි.
(3) අනණ සූත්‍රයයි.
(4) ඉණ සූත්‍රයයි.
(5) මංගල සූත්‍රයයි.

22. පහත සඳහන් ඡේදය කියවා හිස්තැනට වඩාත් සුදුසු වරණය තෝරන්න.

වේයෙකු තුඹසක් ගොඩනගන්නාක් මෙන්, බෞද්ධ ආර්ථික මූලධර්මවලට අනුගතව පියවරින් පියවර සිය ආර්ථිකය සමෘද්ධිමත් කරගත් රත්න ශ්‍රී මුදලාලි සිය සම්පත් දෙස බලා සතුටු වූයේ හුදෙක් විශාල ධනයක් තමා සතු වීම නිසා ම නොවේ.

ණය වී සිය ව්‍යාපාරය දියුණු කර ගැනීමට තීරණය නො කළ ඔහු නිසි මුදල් කළමනාකරණය මත විශ්වාසය තබා, ලාභය එකම අරමුණ සේ නො සලකා අවංකවම ගුණාත්මක සේවයක් සිය පාරිභෝගිකයන් වෙත ලබා දීමට හැමවිටම උත්සාහ කෙළේ ය. එයම රත්න ශ්‍රී මුදලාලිගේ ව්‍යාපාරය දිනෙන් දින දියුණුවීමේ රහස වූ අතර, බෞද්ධයෙකු ලෙස අකුසල්වලින් මිදී කටයුතු කිරීමට ද හෙතෙම හැමවිට ම උත්සාහ කළේ ඉන් ලැබෙන මානසික සුව සහනය ද සලකා ගෙනයි.

සිය ව්‍යාපාරයෙන් ලැබෙන ලාභය ආයෝජනයට මෙන්ම පරිභෝජනයට ද නිසි පරිදි යෙදූ ඔහු අජද්ධුමාරික හා උදුම්බරඛාදික යන සාවද්‍ය පරිභෝජනයෙන් ද වැළකී සතුටින් ව්‍යාපාරික කටයුතු කෙළේ ය.

ඉහත විස්තරයට අනුව රත්න ශ්‍රී මුදලාලි .... හොඳින් අත්වින්දේ ය.

(1) අත්ථි සුඛය
(2) අත්ථි සුඛය සහ භෝග සුඛය
(3) අත්ථි සුඛය සහ අනණ සුඛය
(4) අත්ථි සුඛය, භෝග සුඛය සහ අනණ සුඛය
(5) අත්ථි සුඛය, භෝග සුඛය, අනණ සුඛය සහ අනවජ්ජ සුඛය

23. සූත්‍ර පිටකාගත පංචබලි සංකල්පයෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත්තේ .... පිළිබඳ සිද්ධාන්තයකි.

(1) ධනෝපායනය
(2) ධන සංරක්ෂණය
(3) ධන කළමනාකරණය
(4) ධන පරිභෝජනය
(5) ධන ආයෝජනය

24. සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව උතුරු හා දකුණු දිසාවන්ගෙන් නියෝජනය වන්නේ,

(1) දෙමාපියන් සහ ගුරුවරුන් ය.
(2) පැවිදි උතුමන් සහ ගුරුවරුන් ය.
(3) මිත්‍රයන් සහ ගුරුවරුන් ය.
(4) පැවිදි උතුමන් සහ දෙමාපියන් ය.
(5) මිත්‍රයන් සහ දෙමාපියන් ය.

25. අටතිස් මංගල කරුණු අතුරෙන් 'සන්තුට්ඨී' යනුවෙන් අදහස් වන්නේ,

(1) ලද දෙයින් සෑහීමට පත්වීමෙන් ලබන සතුටයි.
(2) නිවැරදිව ජීවත්වීමෙන් ලබන සතුටයි.
(3) යුතුකම් ඉටු කිරීමෙන් ලබන සතුටයි.
(4) දන් දීමෙන් ලබන සතුටයි.
(5) සත්‍යාවබෝධයෙන් ලබන සතුටයි.

26. 'කරන කලට පව් මීරිය මී සේ' මෙම අදහස ගම්‍ය වන ධම්මපද ගාථා පාදය තෝරන්න.

(1) 'යො බාලො මඤ්ඤති බාල්‍යං' (2) 'චක්කංව වහතො පදං'
(3) 'මධුවා මඤ්ඤති බාලො' (4) 'අත්තනාව කතං පාපං'
(5) 'තණ්හාය ජායති සොකො'

27. බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වකීය ශ්‍රාවකයන්ගේ දක්ෂතා හා හැකියාවන් සලකා බලා අගතනතුරු ප්‍රදානය කළ බව අංගුත්තර නිකායේ ඒතදග්ග පාළියෙහි සඳහන් වේ. එසේ අගතනතුරුලාභී ශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා කිහිප නමකගේ නම් සහ තනතුරු පහතින් දැක්වෙන අතර, ඉන් දෙනමකගේ පමණක් අගතනතුරු නිවැරදි ය.

A - පුණ්ණ මන්තානිපුත්ත මහ තෙරුන් – දිවැස්ලාභීන් අතර අගතනතුර
B - මහා කාශ්‍යප මහ තෙරුන් – ධුතංගධාරීන් අතර අගතනතුර
C - සැරියුත් මහ තෙරුන් – ඍද්ධිමතුන් අතර අගතනතුර
D - මුගලන් මහ තෙරුන් – ප්‍රඥාවන්තයින් අතර අගතනතුර
E - උපාලි මහ තෙරුන් – විනයධාරීන් අතර අගතනතුර

නම සහ තනතුර නිවැරදිව ගළපා ඇත්තේ,

(1) A සහ B පමණි. (2) A සහ C පමණි. (3) A සහ D පමණි.
(4) A සහ E පමණි. (5) B සහ E පමණි.

28. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් සිය ශ්‍රාවකයන් හික්මවීමෙහිලා හඳුන්වා දෙන ලද විවිධ දඬුවම් ක්‍රම අතර 'බ්‍රහ්ම දණ්ඩනය' යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,

(1) කිසියම් සීමාවක් ලකුණු කොට ඉන් පිටතට යාම තහනම් කිරීමයි.
(2) ගිහියන්ගෙන් සමාව ගැනීමට නියම කිරීමයි.
(3) සසුනින් නෙරපා හැරීමයි.
(4) දඬුවම්ලාභියා සමග කිසිවෙකු කතාබහ නො කොට හුදකලා කිරීමයි.
(5) පරිවාස කාලයක් ගත කිරීමට නියම කොට වෙනත් ගුරුවරයෙකු යටතට පත් කිරීමයි.

29. ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව අවසානයේදී ධර්ම-විනය පිරිසිදුව, මුඛ පරම්පරාගතව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ජ්‍යෙෂ්ඨ මහ තෙරුන් වහන්සේලාට හා උන්වහන්සේලාගේ ශිෂ්‍යානුශිෂ්‍ය පරම්පරාවලට පවරා දෙනු ලැබීය. එලෙස පවරාදීම නිවැරදිව දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?

(1) දීඝ නිකාය – අනුරුද්ධ මහරහතන් වහන්සේට
(2) මජ්ඣිම නිකාය – ආනන්ද මහරහතන් වහන්සේට
(3) සංයුත්ත නිකාය – මහා කාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේට
(4) අංගුත්තර නිකාය – මහා කච්චායන මහරහතන් වහන්සේට
(5) ඛුද්දක නිකාය – සීවලී මහරහතන් වහන්සේට

30. යස හිමියන් විශාලා මහනුවරට පැමිණි කල්හි වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් මුදල් සම්මාදමේ යෙදී සිටිනු දැක එයට එරෙහි වූ විට වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් විසින් යස හිමියන්ට දඬුවම් පැමිණවීමට උත්සාහ කරන ලදී. එසේ පැනවීමට උත්සාහ කරන ලද දඬුවම් විනයකර්ම දෙක වනුයේ,

(1) පටිසාරණීය කර්මය සහ පබ්බාජනීය කර්මයයි.
(2) පටිසාරණීය කර්මය සහ උක්ඛේපනීය කර්මයයි.
(3) උක්ඛේපනීය කර්මය සහ පබ්බාජනීය කර්මයයි.
(4) උක්ඛේපනීය කර්මය සහ තජ්ජනීය කර්මයයි.
(5) තජ්ජනීය කර්මය සහ පබ්බාජනීය කර්මයයි.

31. වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් කැපයැයි පිළිගෙන ඉදිරිපත් කරන ලද දස වස්තුවෙහි දැක්වෙන 'අමථිත කප්ප' යන්නෙන් අදහස් කරන ලද්දේ,

(1) වරක් වළඳා අවසන් කොට වෙනත් ගමකට ගොස් එහිදී නැවත වැළඳීම කැප බව ය.
(2) අඟක ලුණු බහා තබාගෙන ලුණු රහිත ආහාරයක් ලැබුණු විට මිශ්‍රකර වැළඳීම කැප බව ය.
(3) රාත් නොවූ, මීරාත් නොවූ, රා වැළඳීම කැප බව ය.
(4) එක් සීමාවක් තුළ වාසය කරන භික්ෂූන්ගේ ඡන්දය ලබා නො ගෙන වෙන් වෙන් ව පොහොය කර්මය කොට පසුව ඡන්දය ලබා ගැනීම කැප බව ය.
(5) කිරිත් නොවූ, දී-කිරිත් නොවූ, නො මිදුණු කිරි විකාලයේ වැළඳීම කැප බව ය.

32. දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵලයක් **නොවන්නේ,**

(1) ධර්ම-විනය සුරක්ෂිතව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා භික්ෂු කණ්ඩායම්වලට පැවරීමයි.

(2) ස්ථවිරවාද හා මහාසංඝික වශයෙන් භික්ෂූන් දෙකොටසකට බෙදීමයි.

(3) ස්ථවිරවාදීන් නිකාය 12ක් දක්වා බෙදී යාමට මුල පිරීමයි.

(4) මහායානයේ ආරම්භයට මූල බීජ මතුවීමයි.

(5) අලජ්ජී පාපී භික්ෂූන් ලෙස නම්කොට දස දහසක් වජ්ජී භික්ෂූන් ථෙරවාද සම්ප්‍රදායෙන් ඉවත් කිරීමයි.

33. තුන්වැනි ධර්ම සංගායනාවෙන් පිරිසිදු කළ ධර්ම-විනය දේශාන්තරයෙහි ව්‍යාප්තිය සඳහා ධර්මදූතයන් වහන්සේලා පිටත් කළ බව ඓතිහාසික වාර්තාවල සඳහන් වේ. එම වාර්තාවලට අනුව මහිස මණ්ඩලයට වැඩම කරන ලද ධර්මදූතයන් වහන්සේ වූයේ,

(1) මජ්ඣන්තික හිමියන් ය.

(2) මහාධම්මරක්ඛිත හිමියන් ය.

(3) මජ්ඣිම හිමියන් ය.

(4) මහාදේව හිමියන් ය.

(5) මහාරක්ඛිත හිමියන් ය.

34. ථෙරවාද බෞද්ධ ධර්ම සංගායනාවන්හි ප්‍රතිඵල කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

A - බුද්ධ වචනය භාණක පරම්පරාවලට පැවරීම

B - දස වස්තුව විනය විරෝධීයැයි තීරණය කිරීම

C - සූත්‍ර-විනය-අභිධර්ම වශයෙන් ත්‍රිපිටකය සම්පූර්ණ වීම

D - නවරට සසුන් පිහිටු වීම

E - ඛුද්‍ධා අනුඛුද්‍ධා ශික්ෂා පද වෙනස් නො කිරීමට තීරණය කිරීම

ඉහත සඳහන් කරුණු අතුරෙන් පළමු ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵල පමණක් ඇතුළත් වරණය කුමක් ද?

(1) A සහ B (2) A සහ C (3) A සහ D (4) A සහ E (5) B සහ C

35. භාරතීය බෞද්ධ විශ්වවිද්‍යාල අතර ප්‍රමුඛතම විශ්වවිද්‍යාලය ලෙස සැලකෙන නාලන්දා විශ්වවිද්‍යාලයට අවශ්‍ය විවිධ ගොඩනැගිලි ඉදිකර දී සුවිශේෂ අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස නම් කරන ලද්දේ, ක්‍රි.ව. 415 සිට 455 දක්වා රාජ්‍යය කරවූ .... රජු විසිනි.

(1) ශක්‍රාදිත්‍ය (2) බාලාදිත්‍ය (3) වික්‍රමාදිත්‍ය

(4) බුද්ධ ගුප්ත (5) තථාගත ගුප්ත

36. ප්‍රාග් බෞද්ධ ලංකාවේ පැවති වන්දනා-ඇදහිලි හා විශ්වාස අතර දේශීය ප්‍රභවයක් **නො වන** වන්දනය කුමක් ද?

(1) වෘක්ෂ වන්දනය (2) ශිව වන්දනය

(3) නාග වන්දනය (4) යක්ෂ වන්දනය

(5) ග්‍රහ තාරකා වන්දනය

37. ලක්දිවට බුදුදහම හඳුන්වා දීමෙන් අනතුරුව මිහිඳු මාහිමියන් ලක්දිවදී පළමුවරට වස් සමාදන්ව වැඩසිටි ස්ථානය ලෙස සැලකෙන්නේ,

(1) මිහින්තලයයි.

(2) දෙවන පෑතිස් රජ මාලිගයයි.

(3) කාල ප්‍රාසාදයයි.

(4) ඉසුරුමුණියයි.

(5) වෙස්සගිරියයි.

38. සංඝමිත්තා මහ තෙරණිය ඇතුළු භික්ෂුණීන් වහන්සේලා ලක්දිවට වැඩම කරවීමේ ප්‍රමුඛ අරමුණ වූයේ,

(1) ශ්‍රී මහා බෝධි අංකුරය ලක්දිවට වැඩම කරවීමයි.

(2) අනුලා බිසව පැවිදි කිරීමයි.

(3) ලක්දිව පුරා බුදුසමය ව්‍යාප්ත කිරීමයි.

(4) ත්‍රිවිධ චෛත්‍ය වන්දනාව ජනප්‍රිය කිරීමයි.

(5) භික්ෂුණී ශාසනය ලක්දිව ස්ථාපනය කිරීමයි.

39. මහාවිහාරයට ප්‍රතිපක්ෂව අභයගිරි සම්ප්‍රදාය ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීමෙහිලා ප්‍රමුඛ කාර්ය භාරයක් ඉටුකළ චරිත යුගලය ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,

(1) කුපික්කල මහාතිස්ස හිමි සහ වළගම්බා රජු ය.
(2) ගෝඨගත්තතිස්ස හිමි සහ වළගම්බා රජු ය.
(3) කුපික්කල මහාතිස්ස හිමි සහ මහසෙන් රජු ය.
(4) කුපික්කල මහාතිස්ස හිමි සහ කිත්සිරිමෙවන් රජු ය.
(5) ගෝඨගත්තතිස්ස හිමි සහ මහසෙන් රජු ය.

40. ලක්දිවට බුදුසමය හඳුන්වා දීමෙන් අනතුරුව බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පදනම් කරගත් ජීවන රටාවකට හුරු වූ පැරණි ලක්වැසියෝ පරෝපකාරය හා සහජීවනය ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය අංග ලෙස සැලකූහ. ආහාර පාන, භාණ්ඩ මෙන්ම ශ්‍රමය ද සාමූහිකව බෙදාගෙන පරිහරණය කිරීමට ඔවුහු හුරු වූහ. එසේ එකිනෙකා අතර ශ්‍රමය බෙදා හදාගෙන කටයුතු කිරීම .... ලෙස හඳුන්වන ලදී.

(1) රාජකාරි ක්‍රමය (2) ගනුදෙනු ක්‍රමය (3) අත්තම් ක්‍රමය
(4) නින්දගම් ක්‍රමය (5) අඳ ක්‍රමය

41. උපතේ සිට මරණය දක්වා බෞද්ධ ඌරුව අනුව ජීවිත හැඩ ගස්වාගත් පැරණි ශ්‍රී ලාංකිකයෝ විවිධ අරමුණු සපුරා ගැනීමට පාරම්පරික විශ්වාස අනුව කටයුතු කළහ. කුඩා දරුවන්ගේ ගෙලෙහි 'පංචායුධය' පැළඳවීම ද කිසියම් අපේක්ෂාවකින් සිදු කළ චාරිත්‍රයකි. ඒ අනුව පංචායුධය පැළඳවීමේ අපේක්ෂාව වූයේ,

(1) තෙරුවනේ ආශීර්වාදය ලබා ගැනීමයි.
(2) දේවාශීර්වාදය ලබා ගැනීමයි.
(3) අනිවාර්ය චාරිත්‍රයක් ඉටු කිරීමයි.
(4) විවිධ උවදුරුවලින් ආරක්ෂා කර ගැනීමයි.
(5) සෞභාග්‍යය උදාකර ගැනීමයි.

42. මහාවිහාරික භික්ෂූන් වහන්සේලා ත්‍රිපිටකය ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීමට පෙළඹවූ ආසන්නතම හේතුව ලෙස සැලකිය හැක්කේ,

(1) පර සතුරු ආක්‍රමණ බහුල වීමයි.
(2) අභයගිරිකයන් විසින් බුද්ධ වචනය සංශෝධනය කිරීමට සූදානම් වීමයි.
(3) ථෙරවාදයට පටහැනි මිථ්‍යා මත ව්‍යාප්ත වීමයි.
(4) රාජ්‍ය පාලනය දුර්වල වීමයි.
(5) ත්‍රිපිටකය කට පාඩමින් පවත්වාගෙන යාමට දුෂ්කරතා නිර්මාණය වීමයි.

43. ක්‍රි.ව. 11වන සියවසෙහි ථටෝන් නුවර ආක්‍රමණය කොට එහි තිබූ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ, බෞද්ධ පුරාවස්තු හා භික්ෂූන් වහන්සේලා පගාන් නුවරට ගෙන්වා, ලංකාවේ ත්‍රිපිටකය හා සසඳා, ත්‍රිපිටකයේ නිරවද්‍යතාව තහවුරු කොට බුරුමයේ පිරිසිදු ථෙරවාද බුදුසමයේ ව්‍යාප්තියට ප්‍රමුඛ දායකත්වයක් දක්වන ලද්දේ .... රජු විසිනි.

(1) කෙයංසිත්ථ
(2) අනව්රථ
(3) මින් ඩොං මිං
(4) අලෞංසිථු
(5) නරපතිසිථු

44. ලොව පරමාදර්ශී සංඝ සංවිධානයක් ලෙස සැලකෙන ථායි සංඝ සංවිධානය සම්බන්ධයෙන් **සාවද්‍ය** ප්‍රකාශය තෝරන්න.

(1) සංඝ ව්‍යවස්ථාව රාජ්‍ය ව්‍යවස්ථාවට සමාන වීම නිසා සියලු බලතල රජු සතු වීම
(2) මහා සංඝ පරිණායක හෙවත් සංඝරාජ හිමියන් සංඝ සංවිධානයේ නායකත්වය දැරීම
(3) ප්‍රධාන සංඝ පරිපාලන සංවිධානය කොටස් හතරකින් යුක්ත වීම
(4) ධර්ම විනයධර භික්ෂූන් 45 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත සංඝ සභාවක් හරහා පාලන කටයුතු සිදු කිරීම
(5) සංඝරාජ හිමියන් විසින් පත්කරනු ලබන පස්දෙනෙකුගෙන් සමන්විත සංඝ අමාත්‍ය මණ්ඩලයකින් සංඝයා පාලනය කිරීම

45. ජපන් බෞද්ධයා තුළ ආගමික භක්තිය ප්‍රකට වන අවස්ථාවන් ලෙස එරට බෞද්ධ උත්සව හැඳින්විය හැකි ය. වසර පුරාම විවිධ බෞද්ධ උත්සව පැවැත්වෙන අතර බුදුරජාණන් වහන්සේගේ තෙමගුල සිහිකිරීමට උත්සව තුනක් වාර්ෂිකව පවත්වනු ලැබේ. බුද්ධත්වයට පත්වීම හා බුද්ධ පරිනිර්වාණය සිහි කිරීමට පවත්වන උත්සව දෙක .... නමින් හැඳින්වේ.

(1) ජෝදෝ සහ හනමත්සුරි
(2) ඔබොන් සහ නෙහං
(3) හනමත්සුරි සහ ඔබොන්
(4) ජෝදෝ සහ නෙහං
(5) ජෝදෝ සහ ඔබොන්

46. චීන බුදුසමයේ ව්‍යාප්තිය සඳහා භාරතීය හා මධ්‍ය ආසියානු භික්ෂූන්ගෙන් සිදු වූ මෙහෙය විශාල ය. චීනයට වැඩම කර කාශ්‍යප මාතංග හිමියන් සමග එක් වී ලෝයාන්හි ධවල අශ්වාරාමයේ වැඩ සිටිමින් බෞද්ධ පොත්පත් රාශියක් චීන භාෂාවට පරිවර්තනය කරන ලද මධ්‍ය ආසියානු භික්ෂුවක් වන්නේ,

(1) බෝධිධර්ම හිමියන් ය.
(2) අශ්වඝෝෂ හිමියන් ය.
(3) චූපාලන් හිමියන් ය.
(4) ශාන්තරක්ෂිත හිමියන් ය.
(5) ධර්මාකර හිමියන් ය.

47. සිංහල පද්‍ය සාහිත්‍යයේ ස්වර්ණමය යුගය ලෙස සැලකෙන කෝට්ටේ යුගයේදී බුදුගුණ හා ජාතක කථා තේමා කරගත් පද්‍ය කෘතීන් රාශියක් රචනා කොට ඇත. ජාතක කථාවක් තේමා කරගෙන එසේ රචනා වූ පද්‍ය කෘතියක් වන්නේ,

(1) බුදුගුණාලංකාරයයි.
(2) ලෝවැඩ සඟරාවයි.
(3) පැරකුම්බා සිරිතයි.
(4) හංස සන්දේශයයි.
(5) කාව්‍යශේඛරයයි.

48. බෝධීන් වහන්සේ වටා පටු පියස්සක් සහිතව ඉදි කරනු ලැබූ බෝධිඝරය ශ්‍රී ලංකාවට අනන්‍ය වූ කලා නිර්මාණයකි. මෙම බෝධිඝර අතර දැනට තරමක් දුරට හොඳින් ආරක්ෂා වී ඇති කලාත්මක අගයෙන් අනූන බෝධිඝරය පිහිටා ඇත්තේ,

(1) මහ ඉලුක්පල්ලමෙහි ය.
(2) පන්කුලියෙහි ය.
(3) වෙස්සගිරියෙහි ය.
(4) නිල්ලක්ගම ය.
(5) පුලියන්කුලමෙහි ය.

49. ශ්‍රී ලාංකේය ස්තූප නිර්මාණය සඳහා භාරතයේ සාංචි ස්තූපය පූර්වාදර්ශ කරගෙන තිබුණ ද දේශීය අනන්‍යතාව ප්‍රදර්ශනය කළ අංග ද කලින් කලට ස්තූප නිර්මාණයට එක්කර තිබේ. ඒ අනුව පහත සඳහන් ස්තූප අංග අතුරෙන් දේශීය අනන්‍යතාවක් **නො වන** අංගය කුමක් ද?

(1) වටදාගෙය
(2) ප්‍රදක්ෂිණාපථය
(3) පේසා වළලු
(4) කොත් කැරැල්ල
(5) චූඩා මාණික්‍යය

50. භාරතීය බුද්ධ ප්‍රතිමා කලාවේ සංවර්ධනය සඳහා ගන්ධාර හා මථුරා සම්ප්‍රදායයන්ගෙන් සුවිශේෂ දායකත්වයක් ලැබුණු බව ඒ ඒ සම්ප්‍රදායයන්ට අනන්‍ය වූ ලක්ෂණවලින් තහවුරු වේ. ඒ අනුව පහත සඳහන් ප්‍රතිමා ලක්ෂණ අතුරෙන් මථුරා සම්ප්‍රදායට අයත් ලක්ෂණය තෝරන්න.

(1) මහා කාරුණික ලීලාව
(2) අත් සංවරව සිරුරට ලංව තිබීම
(3) නෙත් අඩවන්ව තිබීම
(4) පද්මාසනය මත දුෂ්කරව වැඩ සිටිනා විලාසයක් පෙන්නුම් කිරීම
(5) හිස කෙස් ශෛලිගතව කැරලි ගැසී තිබීම

* * *

AL/2021(2022)/45/S-II

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2021(2022)
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2021(2022)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2021(2022)

බෞද්ධ ශිෂ්ටාචාරය II
பௌத்த நாகரிகம் II
Buddhist Civilization II

45 S II

පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

උපදෙස්:

* **I කොටසින්** ප්‍රශ්න **දෙකක්** ද, **II කොටසින්** ප්‍රශ්න **තුනක්** ද තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න **පහකට** පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
* සෑම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු **20** බැගින් හිමි වේ.

I කොටස

1. (i) බ්‍රාහ්මණ වර්ණයට අයත් ස්වධර්ම **හතරක්** නම් කරන්න. (ලකුණු 02යි.)

(ii) බෞද්ධ ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායේ සුවිශේෂ ලක්ෂණ **තුනක්** ගෙනහැර දක්වන්න. (ලකුණු 03යි.)

(iii) බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති රාජාණ්ඩු පාලන ක්‍රමය පිළිබඳ කෙටි විවරණයක් සපයන්න. (ලකුණු 04යි.)

(iv) බුද්ධකාලීන භාරතීය පාලකයන් හා බුදුරජාණන් වහන්සේ අතර පැවති සබඳතා උදාහරණ **පහක්** ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05යි.)

(v) පූරණ කස්සපගේ අකිරියවාදී දර්ශනය සැකෙවින් හඳුන්වා, එය බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ඇසුරින් විමසීමට ලක් කරන්න. (ලකුණු 06යි.)

2. (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ 'සුගත' නාමයෙන් හැඳින්වීමට හේතු වූ සාධක **දෙකක්** නම් කරන්න. (ලකුණු 02යි.)

(ii) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ආදර්ශවත් නායකත්වය ප්‍රකට වන අවස්ථා **තුනක්** කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03යි.)

(iii) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ආගමික සහනශීලී ගුණය උදාහරණ **හතරක්** ඇසුරින් ප්‍රකට කරන්න. (ලකුණු 04යි.)

(iv) විශාඛා මහෝපාසිකාවගේ චරිත කථාව ඇසුරින් ගිහි ජීවිතයක සාර්ථකත්වය සඳහා ලබා ගත හැකි ආදර්ශ **පහක්** පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 05යි.)

(v) වර්තමාන සමාජ ගැටලු අවම කරගැනීමෙහිලා පංචසීල ප්‍රතිපදාවෙන් ලැබිය හැකි පිටිවහල විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06යි.)

3. (i) "ජයං වෙරං පසවති " යන ධම්මපද ගාථාව නිවැරදිව සම්පූර්ණ කරන්න. (ලකුණු 02යි.)

(ii) ඉහත (i) හි සඳහන් කරන ලද ගාථාවේ අර්ථය ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 03යි.)

(iii) ගුරු-ශිෂ්‍ය යුතුකම් හා වගකීම් **දහය** සිගාලෝවාද සූත්‍රයට අනුව නම් කරන්න. (ලකුණු 04යි.)

(iv) ගිහි ජීවිතයක පරිහානියට බලපාන හේතු වළක්වා ගැනීමෙන් දියුණුව උදාකර ගත හැකි බව පරාභව සූත්‍රාගත සාධක **පහක්** ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 05යි.)

(v) සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පුද්ගලයාගේ ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව පිණිස ඉවහල් වන ආකාරය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06යි.)

[දෙවැනි පිටුව බලන්න.

II කොටස

4. (i) උපත පදනම් කරගෙන මනුෂ්‍ය වර්ගයා උසස්-පහත් ලෙස වර්ගීකරණය කළ **නො හැකි බව** බෞද්ධ මූලාශ්‍රය සාධක ඇසුරින් පහදන්න. (ලකුණු 10යි.)

(ii) "ජනතාවට දැහැමි රැකවරණය හා ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව සැලසීම රජුගේ ප්‍රධාන වගකීමකි." බෞද්ධ රාජ්‍ය පාලන මූලධර්ම ඇසුරින් විමසන්න. (ලකුණු 10යි.)

5. (i) බුද්ධකාලීන ධර්මදූත සේවාවේ සාර්ථකත්වය සඳහා බලපෑ හේතු සාධක පරීක්ෂා කරන්න. (ලකුණු 10යි.)

(ii) සෞන්දර්ය රසාස්වාදය පුද්ගලයාගේ ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සඳහා ඉවහල් කරගත හැකි ආකාරය බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ඇසුරින් විවරණය කරන්න. (ලකුණු 10යි.)

6. (i) දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වීම සඳහා බලපෑ හේතු සාධක පැහැදිලි කර, එහි ප්‍රතිඵල සමාලෝචනය කරන්න. (ලකුණු 10යි.)

(ii) කණිෂ්ක රජතුමාගේ ශාසනික සේවය ප්‍රමාණවත් සාධක දක්වමින් ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ලකුණු 10යි.)

7. (i) නාලන්දා විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යාපන හා පරිපාලන ව්‍යුහය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 10යි.)

(ii) ප්‍රාග් බෞද්ධ ලක්දිව පැවති ඇදහිලි හා විශ්වාස බුදුසමයට අනුකූලව හැඩ ගැසුණු ආකාරය පෙන්වා දෙන්න. (ලකුණු 10යි.)

8. (i) ලක්දිව බුදුසසුනේ චිරස්ථිතිය සඳහා මහාවිහාරයෙන් ඉටු වූ සේවය ඇගයීමට ලක් කරන්න. (ලකුණු 10යි.)

(ii) "සඳකඩපහණ හෙළ කලාකරුවාගේ අදීනත්වය විදහා දක්වන විශිෂ්ට නිර්මාණයකි." විමසන්න. (ලකුණු 10යි.)

***